

Tiny Network Monitor 1.0

Internet pod kontrolou

Česká firma **Tiny Software** je aj vo svete veľmi dobre známa svojím špičkovým produktom WinRoute pre pripojenie počítačovej siete k internetu. Svoje programátorské kapacity však využíva aj pre tvorbu iných nástrojov – jedným z nich je malý, ale užitočný program Tiny Network Monitor, ktorý ponúka jednoduché on-line monitorovanie a štatistiku internetového pripojenia podľa jednotlivých používateľov. Jeho prostredníctvom teda získate prehľad, ako ktorý používateľ surfoval na webe a kedy využíva internet (tak to by sa určite nemalo dostať do rúk vášho šéfa...).

Tiny Network Monitor je malý, no výkonný nástroj k on-line sledovaniu využitia a zaťaženia vášho internetového pripojenia. Jeho dve základné funkcie sú:

- grafické sledovanie aktuálneho zaťaženia dátovými prenosmi medzi počítačom a internetom, a to v rámci celej siete, vybraného počítača alebo skupiny počítačov;
- zobrazenie prehľadnej tabuľky objemu prenesených dát pre jednotlivých používateľov za určité obdobie.

Program sa predáva výhradne elektronicky, čiže zákazník si produkt stiahne a vyskúša (bez registrácie je funkčný 14 dní) a potom ho kúpi cez web. Po zaplatení dostane mailom sériové číslo. Manuál vo formáte HTML alebo PDF je možné stiahnuť z webu.

Program je možné nainštalovať na ľubovoľný počítač s operačným systémom Windows 95/98/NT/2000 v lokálnej sieti. Nároky na hardware závisia na veľkosti siete a intenzite prevádzky (pri malom počte staníc postačujú minimálne nároky kladené operačným systémom).

Pre správnu činnosť programu je (s výnimkou prípadu, že je vaša sieť tvorená len jedným segmentom) samozrejme nutné jeho nastavenie. Predovšetkým je potrebné skontrolovať a nastaviť všetky rozsahy IP adries odpovedajúce vašej sieti. V prípade, že počítač, na ktorom Tiny Network Monitor beží, má viac ako jednu sieťovú kartu, je potrebné vybrať kartu, na ktorej má byť prevádzka sledovaná; ak sa pritom jedná o počítač poskytujúci rozhranie medzi vašou sieťou a internetom, je potrebné vybrať kartu vedúcu do vnútornej siete.

Ďalej je možné nastaviť služby, ktoré sa majú sledovať oddelene (sú určené typom protokolu a číslom portu), mená počítačov priradené jednotlivým IP adresám (môžete zadať ručne, alebo zistiť automatickým dotazovaním DNS vždy pri nájdení novej adresy, alebo jednorázovým načítaním z DNS).

Tiny Network Monitor je tvorený dvomi časťami – sú to prehliadací program a takzvaný daemon, ktorý sa spustí pri štarte systému ako aplikácia bežiacia na pozadí alebo ako služba vo Windows NT/2000. Daemon sleduje prevádzku v sieti v takzvanom "promiskuitnom" režime (dokáže prijímať aj dáta, ktoré nie sú adresované počítaču, na ktorom beží) a počíta objem dát v jednotlivých paketoch, o ktorých na základe zdrojovej a cieľovej IP adresy usúdi, že odchádzajú do internetu alebo naopak odtiaľ prichádzajú. Celkové súčty ukladá do súborov pre zobrazenie prehliadacím programom.

Prostredie prehliadacieho programu je jednoduché – nájdete tu dve "karty" pre zobrazenie grafu a pre vyhodnotenie preneseného objemu dát. Prostredníctvom grafu je zobrazovaný aktuálny priebeh zaťaženia linky. Na vodorovnej osi je čas (merítka je možné meniť v rozsahu 1 minúta až 1 rok, graf je vo výreze možné posúvať vzad a vpred.), na zvislej osi prenosová rýchlosť. Pri grafe je umiestnený aj zoznam sledovaných počítačov v lokálnej sieti. Ak vyberiete niektorý z počítačov v tomto zozname (aj viac súčasne), zobrazí sa inou farbou krivka prenosu pre tento konkrétny počítač. Pri grafe môžete meniť mierku, ukladať ho ako obrázok, nastaviť jeho typ a podobne.

Vítanou možnosťou je vyhodnotenie celkového objemu dát preneseného jednotlivými počítačmi za určitú dobu. Pre vytvorenie prehľadu je potrebné nastaviť jeho parametre, ako obdobie, dátum od kedy, počet zobrazených stĺpcov (dní) a podobne.

Tiny Network Monitor má samozrejme aj obmedzenia (nie sú však zavinené programom). Jeho plné využitie nie je možné na sieťach, ktoré obsahujú prepínač (switching hub), pretože ten neposiela všetky dáta na všetky svoje porty. Riešenie však možné je, a to napríklad inštalovať program na počítač, prostredníctvom ktorého je sieť pripojená na internet. V štatistike nie je zaznamenávaná prevádzka vytváraná počítačom, ktorý je priamo pripojený na internet (server), a tiež prijímanie a posielanie pošty, ak je sťahovaná z lokálneho mail serveru. Program je síce možné nastaviť na sledovanie pošty, ale potom nerozlíši lokálnu poštu, ktorá nejde cez internetové pripojenie, a započíta ju. Rovnaký problém nastáva pri použití proxy-cache.

Záverom je možné povedať, že Tiny Network Monitor je vynikajúci prostriedok na monitorovanie a štatistiku internetového pripojenia podľa používateľov. Môžete ho použiť, ak chcete mať prehľad, ako jednotlivé počítače zaťažujú linku do internetu, ak požadujete kontrolu, koľko času trávia zamestnanci na internete, a podobne.

Štefan Stieranka

Tiny Network Monitor 1.0
Program pre monitorovanie a štatistiku internetového pripojenia PC pod Windows 9x/NT/2000
v lokálnej sieti
Hardwarové nároky: počítač pre Windows
Výrobca/poskytol: Tiny Software ČR, Plzeň, www.tinysoftware.cz
Cena: 3490 Kč (bez DPH)